

Werkzame Elementen CMB

Lisette van der Heijden, Margje van der Schuit,
Ellis van Dijk, Emma Vaillant, Kaylee van Huijgevoort,
Gerna Scholte, Irena Draskovic & Sjoukje Kuipers

Communicatie

Communicatie is een voorwaarde om tot leren te komen.

Voor de ontwikkeling van taal en communicatie speelt de **communicatiepartner** een belangrijke rol.

De communicatiepartner heeft invloed op de manier waarop de communicatie wordt vormgegeven.

Groepsbehandeling

Kinderen met CMB kunnen vanaf jonge leeftijd **groepsbehandeling** krijgen bij ZG-organisaties.

Door de grote verschillen tussen kinderen met CMB is het moeilijk gestandaardiseerde methodieken voor de groepsbehandeling te gebruiken.

Doel

Onderzoeksvraag: Wat werkt goed in de communicatieve groepsbehandeling van jonge kinderen met CMB?

Literatuur

Professionals

Ouders

Onderzoekresultaten vertalen naar een praktisch toepasbaar product.

Onderzoeksresultaten

Wat hebben we gevonden?

- 71 werkzame elementen voor de communicatieve behandeling van jonge kinderen met CMB
- Onderverdeeld in 6 verschillende thema's:
 1. Samenwerking
 2. Leren
 3. Ontwikkelingsgebieden
 4. Maatwerk
 5. Methodes
 6. Taal en communicatie

Blik op Communicatie

Een praktisch toepasbaar product

Tipkaarten

- 40 kaarten
- Weten – Doen – Delen kaarten
- 6 thema's
- Voor ouders van kinderen met een communicatieve beperking en professionals

Verdiepende online omgeving

- Extra uitleg
- Meer weten? Linkjes naar meer informatie
- Aan de slag! Werkbladen

DELEN

Samenwerking
 Breng de omgeving van jouw kind in kaart

WEEK 1

De mensen om je kind heen

! Wist je dat

Ouders kennen hun kind het beste. Naast ouders zijn er vaak veel mensen betrokken bij een kind: familie, vrienden, burens, leerkrachten en behandelaren. Het is belangrijk dat deze mensen samenwerken. Zo kunnen jullie samen jouw kind helpen in de communicatie.

🌱 Jouw omgeving

Bedenk wie uit jouw omgeving helpen in de zorg voor je kind. Welke rol hebben deze mensen? Hoe communiceren zij met je kind? Hoe communiceert je kind met hen? Gaat dat goed of vaak niet? Begrijpen ze waarom het belangrijk is om de communicatie aan te passen aan je kind? Als dit nog niet zo is, wat is hiervoor nodig?

DOEN

Wat past bij jouw kind?
 Een volgend stapje

WEEK 2

Aansluiten

? Waarom?

Jouw kind kan leren doordat de omgeving aansluit bij wat hij al kan en hier nét een stapje boven gaat zitten. Dit noemen we ook wel aansluiten bij de 'zone van naaste ontwikkeling' van je kind^[20]. Je zorgt ervoor dat het uitdagend is, maar niet te moeilijk.

➔ Aan de slag

Vaardigheden die een kind al een beetje kan, maar waar hij nog hulp bij nodig heeft zitten in de 'zone van naaste ontwikkeling'. Je kind kan bijvoorbeeld al zelf zijn jas aandoen, maar de rits dichtmaken lukt nog niet. Of je kind communiceert met één woord of gebaar, maar maakt nog niet een zin met twee woorden of gebaren.

WETEN

Hoe kan je het doen?
 Niets doen, is soms juist iets doen

WEEK 3

Tijd geven

! Weetje

Door te wachten, geef je je kind meer ruimte om te reageren.

👍 Voorbeeld

Je zet het fruit en drinken klaar. Het speelgoed uit de kast op de grond. De jas doe je dicht en de schoenen doe je aan. Zonder dat jouw kind communiceert gebeurt er heel veel. Maar kijk eens wat er gebeurt als jij wacht. Als jij de deur nog niet opendoet of de jas niet van de kapstok pakt. Wat gaat jouw kind dan doen?

Doordat je wacht ontstaat er ruimte en noodzaak voor je kind om te communiceren. Deze communicatie kan heel verschillend zijn: oogcontact maken, wijzen, stemgeluid laten horen, een woordje zeggen of een gebaar maken. Door vaker te wachten, ontstaan er meer oefenmomenten voor jouw kind.

THEMA: SAMENWERKING

- Samenwerking: contact met andere ouders (kaart 1)
- Samenwerking: rol van een ouder (kaart 2)

Pilotonderzoek - Methode

Wie?

Wat?

Behandelaren

Groepsmedewerkers

Ouders

12x

Pilotonderzoek - Resultaten

Zeer positieve reacties!

Rapportcijfers

- Tipkaarten: **7,9** (n=13)
- Verdiepende online omgeving: **7,7** (n=5)

Tot slot

Hoe gaan we nu verder?

Nu in de laatste ontwikkelfase.

Blik op Communicatie wordt **eind 2026** gelanceerd op de Deelkracht website. Heb je interesse, laat dan je e-mailadres achter!

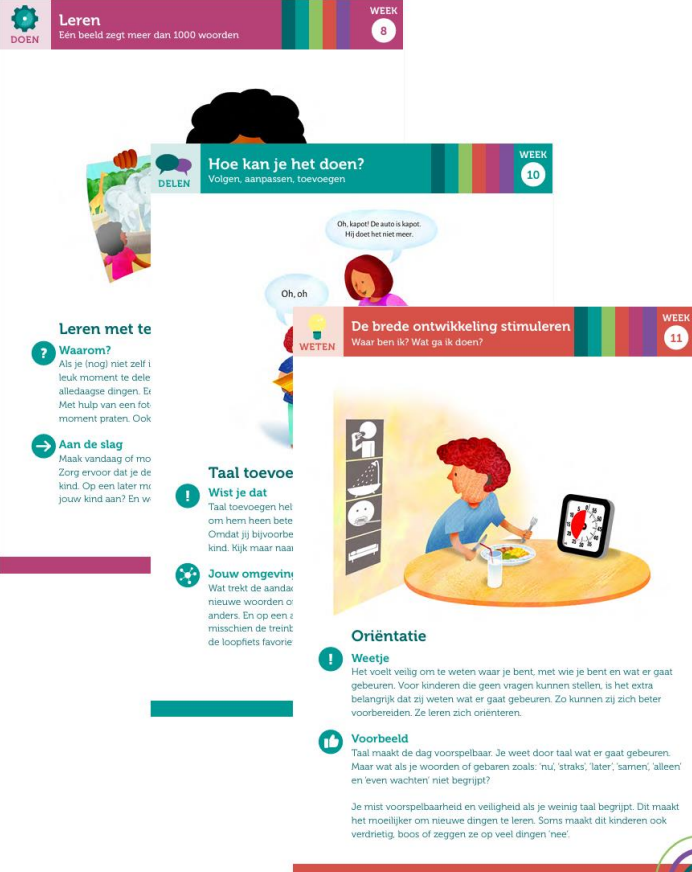

Meer informatie?

Ga naar de Deelkracht website: www.deelkracht.nl

Of stuur een e-mail naar Lisette van der Heijden
(Lis.vanderheijden@kentalis.nl)

The screenshot displays a colorful, child-friendly interface for a learning program. It features several sections with icons and text:

- Leren** (Learn): "Een beeld zegt meer dan 1000 woorden" (A picture says more than 1000 words). Includes a "DOEN" (Do) icon.
- Hoe kan je het doen?** (How can you do it?): "Volgen, aanpassen, toevoegen" (Follow, adapt, add). Includes a "DELEN" (Share) icon.
- Leren met te** (Learn with te):
 - Waarom?** (Why?): "Als je inrogi niet zelf i leuk moment te dele alledaagse dingen. Er Met hulp van een fot moment praten. Ook"
 - Aan de slag** (Get started): "Maak vandaag of mo Zorg ervoor dat je de kind. Op een later mi jouw kind aan? En w"
- Taal toevoe** (Language add):
 - Wist je dat** (Did you know?): "Taal toevoegen hel om hem heen bete Omdat jij bijvoorbe kind. Kijk maar naa"
 - Jouw omgevin** (Your environment): "Wat trekt de aanda nieuwe woorden o anders. En op een i misschien de treint de loopfiets favorie"
- De brede ontwikkeling stimuleren** (Stimulate broad development): "Waar ben ik? Wat ga ik doen?". Includes a "WETEN" (Know) icon.
- Orïëntatie** (Orientation):
 - Weetje** (Did you know?): "Het voelt veilig om te weten waar je bent, met wie je bent en wat er gaat gebeuren. Voor kinderen die geen vragen kunnen stellen, is het extra belangrijk dat zij weten wat er gaat gebeuren. Zo kunnen zij zich beter voorbereiden. Ze leren zich oriënteren."
 - Voorbeeld** (Example): "Taal maakt de dag voorspelbaar. Je weet door taal wat er gaat gebeuren. Maar wat als je woorden of gebaren zoals: 'nu', 'straks', 'later', 'samen', 'alleen' en 'even wachten' niet begrijpt? Je mist voorspelbaarheid en veiligheid als je weinig taal begrijpt. Dit maakt het moeilijker om nieuwe dingen te leren. Soms maakt dit kinderen ook verdrietig, boos of zeggen ze op veel dingen 'nee'."

Dankjewel voor jullie aandacht!

www.deelkracht.nl